

نقش عوامل ژنتیکی در پرخاشگری و شکل گیری شخصیت انسان ها در محیط

پنجشنبه ۱۳م؟ هم در محترم

گرد اورندگان : رویان اسلامی - یگانه آراسته

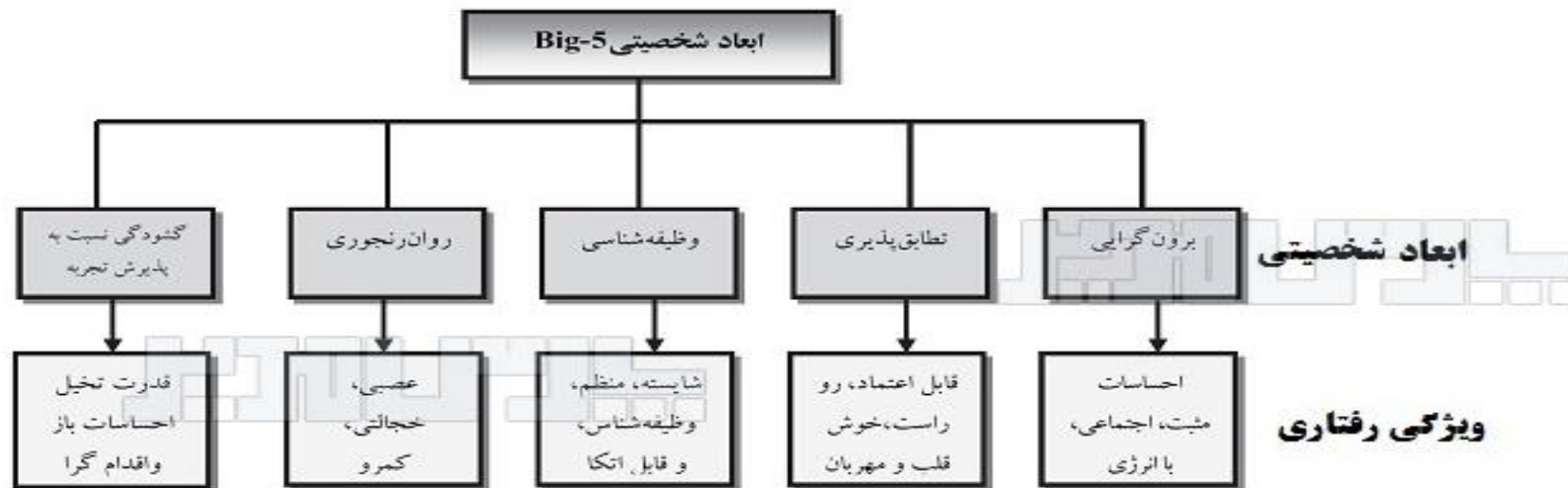
استاد مربوطه : دکتر مریم اسلامی

تاریخ ارائه : ۱۴۰۰/۰۹/۲۰

شخصیت چیست و چگونه شکل میگیرد؟

شخصیت الگوهای معینی از رفتار و شیوه‌های تفکر است که نحوه سازگاری شخص را با محیط تعیین می‌کند.

اما به طور کلی دانشمندان مختلف واژه‌ی شخصیت را به گونه‌های مختلفی تعریف میکنند.

ساختار شخصیت:

می‌توان ساختار شخصیت را با توجه به مفاهیم دیگری به جز صفت و تیپ توصیف کرد. نظریه‌های شخصیت در به کارگیری انواع واحدها یا مفاهیم ساختاری از یکدیگر متفاوتند این نظریه‌ها همچنین در نحوه سازماندهی این واحدها نیز با هم فرق دارند بعضی از نظریه‌ها نظام ساختاری پیچیده‌ای دارند، نظامی که در آن اجزاء متعدد تشکیل دهنده آن به انحاء مختلف با یکدیگر مرتبط هستند.

بعضی از این نظریه‌ها، نظام ساختاری ساده‌ای دارند و اجزای معدود تشکیل دهنده آن ارتباط چندانی با یکدیگر ندارند.

مغز انسان در مقایسه با مغز ماهی ساختار به مراتب پیچیده‌تری دارد زیرا اجزاء بیشتری را داراست که از یکدیگر قابل تفکیکند و اتصال‌ها و ارتباط‌های درونی بیشتری نیز دارند .

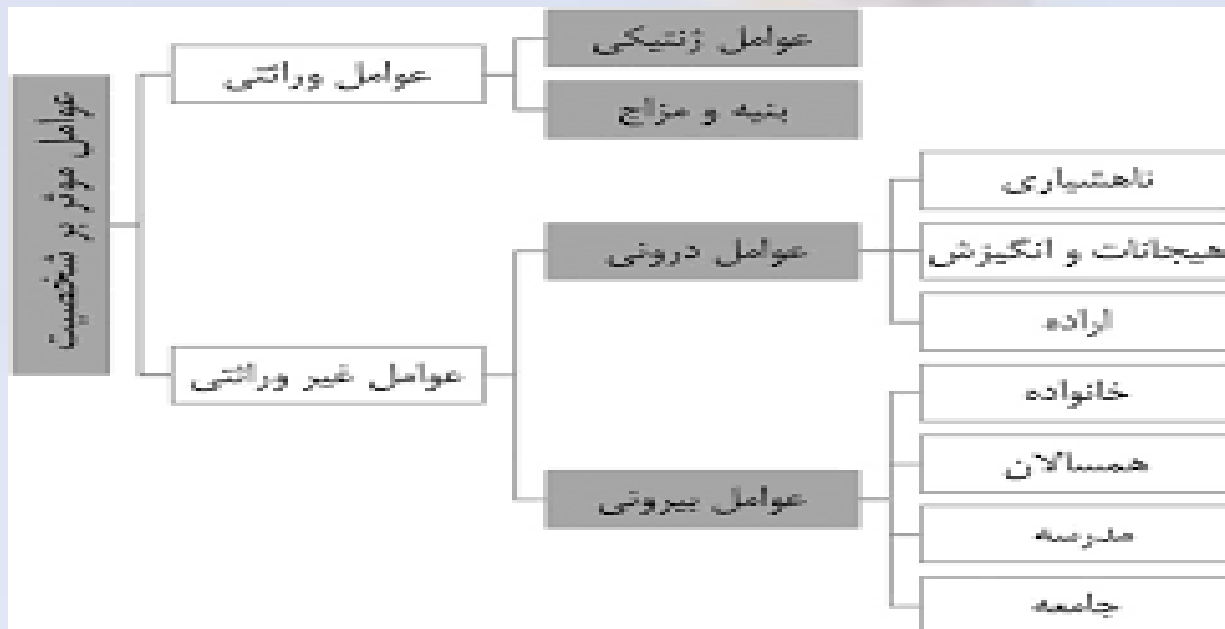
نقش وراثت و محیط در رفتار انسان :

محیط:

هر آنچه که بیرون از انسان است و بر انسان احاطه دارد، محیط به حساب می‌آید.

وراثت:

وراثت صفاتی است که از پدر و مادر، از طریق ژن موجود در کروموزوم، به انسان منتقل می‌شود و شخصیت انسان را می‌سازد.

پرخاشگری چیست؟

در برخی مواقع پرخاشگری و حتی اغتشاش ممکن است به عنوان الگوی رفتاری به ویژه در بین قشر جوان و فعال جامعه خود را نشان دهد.

پرخاشگری و خشونت طلبی را نمی توان به عنوان یک اختلال خاص تلقی کرد بلکه وقتی فرد در شرایط استرس و اضطراب قرار گیرد رفتارهای غیرمتعارف و نا بهنجاری بروز می دهد که این نوع الگوی رفتاری پایدار نیست.

این دسته افراد نسبت به محرک هایی که در اطرافشان اتفاق می افتد خیلی زود تحریک می شوند و از خود رفتارهای غیرمتعارف و در برخی مواقع نابهنجاری بروز می دهند.

از طرفی در سنین نوجوانی و جوانی چنانچه آموزش های تربیتی و مهارت های اجتماعی به درستی انجام نشود احتمال دارد رفتارهای پرخاشگرانه به نحوه های مختلف بروز کند و در این سنین اگر رفتارهای پرخاشگرانه شدت گیرد باید منتظر تغییرات هیجانی در محیط و محل زندگی بود.

پرخاشگری و خشونت چه تفاوتی دارند؟

پرخاشگری و خشونت اصطلاحاتی هستند که عموماً به جای یکدیگر مورد استفاده قرار می گیرند؛ با این حال، این دو با یکدیگر تفاوت دارند.

خشونت را می توان به عنوان استفاده از نیروی بدنی با هدف آسیب رساندن به شخص دیگر یا تخریب اموال تعریف کرد، در حالی که پرخاشگری به طور کل به عنوان احساسات یا رفتارهای عصبانی یا خشن تعریف می شود.

شخصی که پرخاشگر است لزوماً رفتار خشنی ندارد.

علاوه بر آن خشونت که اغلب به عنوان بیان فیزیکی پرخاشگری در نظر گرفته می شود، ممکن است به لحاظ ماهیت غارتگرانه، تکانشی، واکنشی یا دفاعی باشد.

خشونت می تواند از عوامل موقعیتی یا محیطی ناشی شود و ممکن است در نتیجه ی یک وضعیت روحی یا اعتقادات شخصی یا فرهنگی روی دهد.

انواع پرخاشگری

پرخاشگری را می توان به چند صورت تعریف کرد و تحقیقات صورت گرفته در زمینه های مختلف اغلب پرخاشگری های مختلف را توصیف می کند، اما چهار نوع کلی از رفتار های پرخاشگرانه به شرح زیر است:

- **پرخاشگری تصادفی** عمدی نیست و ممکن است نتیجه بی دقتی باشد.
- **پرخاشگری بیانی** اقدامی تهاجمی است که بطور عمدی رخ می دهد اما به معنای در برداشتن آسیب نیست
- **پرخاشگری خصمانه** به معنای ایجاد درد فیزیکی یا روان شناختی است.
- **پرخاشگری ابزاری** می تواند ناشی از درگیری بر سر اشیاء یا چیز هایی باشد که بنظر فرد حقوق وی هستند.

وضعیت بهداشت روان و رفتار خشونت آمیز یا پرخاشگرانه

چندین وضعیت متفاوت سلامت روانی می توانند در تمایلات پرخاشگرانه یا خشونت آمیز نقش داشته باشند. سوء مصرف الکل و مواد مخدر می توانند حتی در زمانی که شخص واقعاً خشن نیست، بروز رفتار خشونت آمیز را در پی داشته باشند.

استرس پس از آسیب و دو قطبی بودن نیز می تواند منجر به بروز خشونت آمیز افکار پرخاشگرانه شود. در برخی موارد، صدمات مغزی عامل خشن شدن فرد هستند و کودکانی که در محیط های همراه با آسیب یا بی توجهی بزرگ شده اند ممکن است برای نشان دادن پرخاشگری و توسل به خشونت مستعد تر باشند. هرگونه شرایطی مانند فقر، مشکلات رابطه یا سوء استفاده که باعث ایجاد استرس شود، نیز می تواند در پرخاشگری و خشونت نقش داشته باشد.

ارتباط ژن ها و عصبانیت :

سال ها پیش مؤسسات امنیتی و جرم شناسی به ژنوتیپ افراد خشن و پرخاشگر توجه کردند و ژنوتیپ XY انسان را در پرخاشگری او مؤثر دانستند. اگرچه در پژوهش های اولیه، فرضیه ی ارتباط پرخاشگری با ژنوتیپ XY طرفداران زیادی پیدا کرد اما تحقیقات بعدی نشان داد که نمی توان ژنوتیپ XY فرد را عامل خشونت و تهاجم معرفی نمود. از این رو، وجود کروموزوم اضافی Y در مردان دلیلی بر ذاتی بودن پرخاشگری و تهاجم نیست. بررسی های ژنتیک نشان میدهد که جهش دو ژن با خشونت ارتباط دارد. یکی ژن $MAOA$ و دیگری $CDH13$

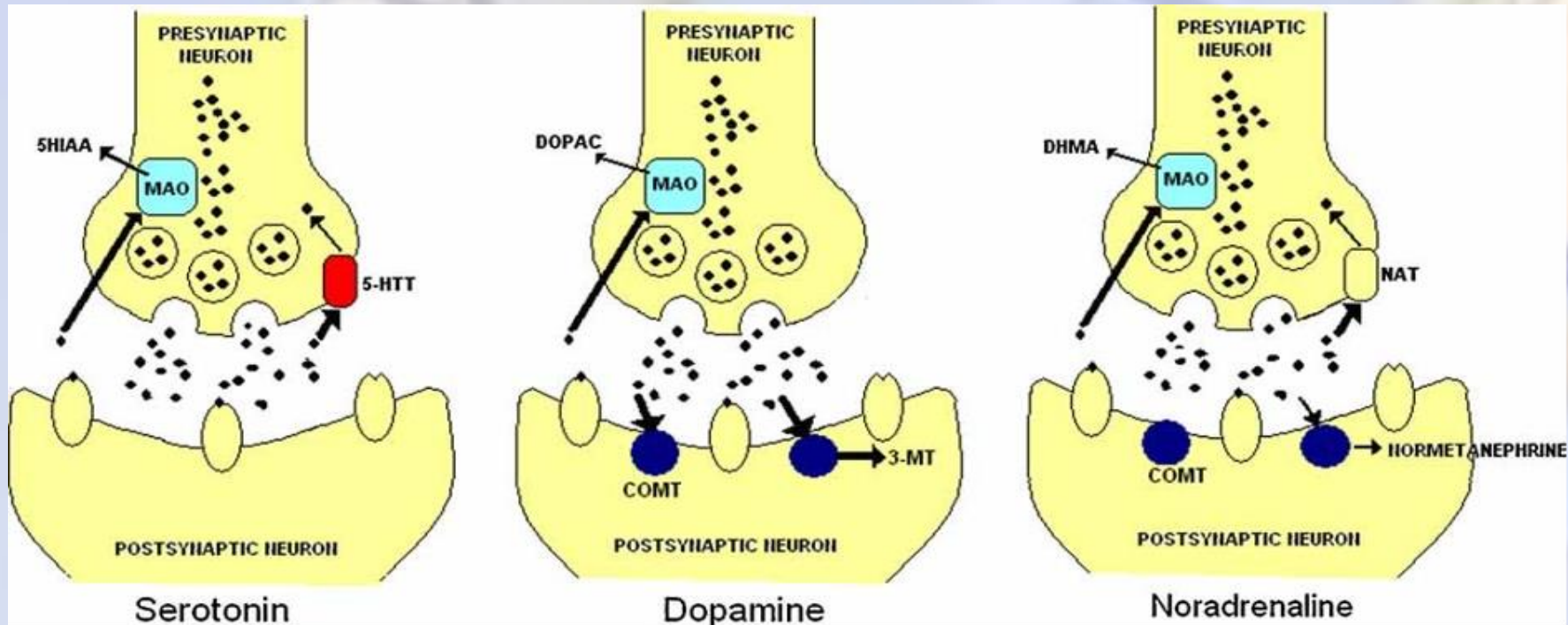
ژن های دخیل در بروز خشم :

از زمان شناسایی جهش وابسته به X در ژن MAOA که مسئول یک رفتار شدید پرخاشگرانه و خشونت آمیز در مردان یک خانواده هلندی بررسی گردید، دوپامین و سروتونین دو انتقال دهنده عصبی، کانون اصلی مطالعات خشم و پرخاشگری بوده است.

از طرف دیگر، مارکرهای وابسته به جنسیت و ژن های مربوط به عملکرد هورمونی مانند گیرنده های هورمونی نیز مورد توجه قرار گرفته اند، و اینطور به نظر می رسد که رفتار پرخاشگرانه در مردان بیشتر است. عوامل ژنتیکی دخیل در رفتار پرخاشگرانه احتمالاً دارای اثر اندکی هستند، اهمیت نسبی این ژن ها در ترکیب با فاکتورهای محیطی تشدید می شود.

انتقال دهنده های عصبی سروتونین و دوپامین:

چهار ژن مرتبط با آنزیم های کد کننده دوپامین و سروتونین که بیشترین اهمیت را در مطالعات اخیر داشته اند شامل ژن های انتقال دهنده های عصبی (MAOA and COMT)، ناقلین سروتونین (5-HTT) و گیرنده دوپامین (DRD4) می باشند.

سروتونین (Serotonine)

سروتونین یا هیروکسی تریپتامین^۵ (Hydroxy Tryptamine^۵) ، نوعی انتقال دهنده ی عصبی می باشد

ژن HTT5 بر میزان تولید سروتونین در مغز اثر میگذارد

ژن HTT5 را ژن آرامش و خوش خلقی میدانند

سروتونین روی بسیاری از رفتارهای انسان، از جمله خشونت و پرخاشگری اثر می گذارد

تأثیر پرخاشگری و خشونت بر سلامت روان

خشونت در بسیاری از زمینه های زندگی یافت می شود: در محل کار، خانه، مسابقات ورزشی و در مناطق عمومی. این وضعیت معمولاً توسط افرادی که تحت تاثیر آن قرار می گیرد، پیش بینی نمی شود؛ از این رو قربانیان اقدامات خشونت آمیز ممکن است با مشکلات جدی سلامت روانی مانند استرس پس از آسیب، افسردگی و اضطراب روبرو شوند.

پرخاشگری منفعلانه، یا رفتار پرخاشگرانه ملایم، با خشونت همراه نیست، بلکه با انتقاد از اقدامات سایر افراد مشخص می شود.

شخصی که رفتار پرخاشگری منفعلانه دارد ممکن است اهل بحث و جدل باشد و یا انتقادات گسترده ای نسبت به حکومت داشته باشد، از کم ارزش تلقی شدن یا سوء تفاهم شاکی باشد، و یا به طور منفعلانه وظایف محوله را با تعلل یا "فراموشی" به تعویق اندازد

معالجه رفتار پر خاشگرا نه يا خشونت آميز

در رویکردهای روانپویشی درمانی، افرادی که برای پنهان کردن احساسات عمیق تر به خشونت متوسل می شوند، تضویق می شوند نسبت به احساسات ضعیف تری که ممکن است زمینه ساز پر خاشگری آنها باشد، آگاهی یابند. هنگامی که این احساسات، که ممکن است عواطفی مانند شرم، تحقیر یا ترس باشد، ابراز شوند، خشونت حمایت گرانه نیز ممکن است از بین برود. هنگامی که خشونت ناشی از سوء استفاده باشد، مانند سوء استفاده جسمی که در دوران کودکی رخ داده است و فرد را در بزرگسالی به سوی ابراز خشونت سوق می دهد، رویکرد درمانی در جهت درمان علائم سوء استفاده ممکن است راهکار مفیدی باشد.

پر خاشگری در کودکان

پر خاشگری در کودکان مرسوم است.

رفتارهای پر خاشجویانه تا زمانی که کودکان به سن چهار سالگی می‌رسند، افزایش می‌یابد و سپس به تدریج کم می‌شود.

محققان دریافتند افرادی که در کودکی با رفتارهای پر خاشجویانه دست‌وپنجه نرم می‌کنند در بزرگسالی نیز چنین رفتارهایی از خود بروز می‌دهند

برخی از کودکان نسبت به دیگران رفتارهای سلطه جویانه تری از خود نشان می‌دهند.

برخی به شدت به استرس واکنش نشان می‌دهند، در حالی که سایرین تقریباً در هر شرایطی تعادل و آرامش خود را حفظ می‌کنند.

ژن‌ها دست‌کم تا اندازه‌ای می‌توانند این پدیده را توضیح دهند.

نقش خانواده

خانواده در شکل گرفتن هیجان خشم در کودک نقش ویژه‌ای دارد.

خانواده می‌تواند عامل اصلی بروز و یا تشدید خشونت و پرخاشگری باشد.

به عقیده‌ی برخی از رفتارشناسان، یکی از دلایل خشونت و پرخاشگری وجود الگوهای نامناسب در زندگی کودک است.

اگر پدر و یا مادر شخصیت متخاصم و پرخاشگری داشته باشند کودک با الگوسازی از آنها، پرخاشگری را وسیله‌ای برای نشان دادن شخصیت و قدرت خود قرار می‌دهد. بررسی‌ها نشان داده است که وجود خشونت در خانواده و پرخاشگر بودن یکی از والدین، کودک را آماده‌ی ستیزه‌جویی و تهاجم می‌سازد.

هنگامی که در خانواده‌ای زورگویی و خشونت حکمفرما باشد، کودک دچار ترس و اضطراب می‌گردد و به تدریج با از دست دادن اعتماد به نفس، همواره در برابر دیگران به‌ویژه در برابر افراد ضعیفتر از خود، با بدبینی به دشمنی و خشونت می‌پردازد.

Thanks
for your
attention